

TÁRSULATI ÜGYEK.

Választmányi ülés 1895 november 20-ikán.

Elnök: Szily Kálmán.

Jegyző: Csöpey László.

Jelen vannak: Bartoniek Géza, Csapodi István, Entz Géza, Fodor József, Fröhlich Izidor, Heller Ágost, Herman Ottó, Horváth Géza, Ilosvay Lajos, Inkey Béla, Kalesinszky Sándor, Klein Gyula, Konkoly Miklós, Lóczy Lajos, Mágócsy-Dietz Sándor, Pertik Ottó, Pethő Gyula, Schenek István, Schmidt Sándor, Schuller Alajos, Semsey Andor, Staub Móríczy, Thanhoffer Lajos és Wittmann Ferencz választmányi tagok; Wartha Vincze első és Paszlavszky József másodtitkár, Lengyel István pénztárnok és Ráth Arnold könyvtárnok.

Wartha Vincze első titkár jelenti, hogy a Bugát-alapból hirdetett titkos pályázatra egy pályamunka érkezett, »A czementek technológiája I. rész« címmel és »Dolgozunk« jellegével.

Paszlavszky József másodtitkár előterjesztést tesz a fauna-katalógus ügyéről. A bizottságnak elhűnyt elnöke, Frivaldszky János helyébe Horváth Géza választmányi tagot ajánlja. A munkálatok folyását illetőleg jelenti, hogy egyes szerzők a kisebb állatcsoportokat elkészítve benyújtották, a november 9-ikén tartott ülésen jelenlevők, munkálatokból kisebb-nagyobb részt mutatva be, általában kinyilatkoztatták, hogy munkálatukat december közepén, legfeljebb végén készen benyújtják. Végre a bizottságnak ama kívánságát terjeszti elő, hogy a munka egyes füzetekben jelenhessék meg, addig is, míg az egész elkészülhet.

A bizottság a faunakatalógus szerkesztőjéül Paszlavszky József-et kérte fel.

A választmány felkéri Horváth Gézát, hogy a bizottság elnökségét fogadja el; a fauna-katalógus ügyében eddig végzett munkálatokat örvedetesen tudomásul veszi s beleegyezik, hogy az egyes csoportok külön füzetekben is megjelenhessenek; örvedetes

tudomásul veszi, hogy a munka elkészülése biztosítva van, s hogy a szerkesztést Paszlavszky József vállalja el.

A titkár előterjeszti a magyar ornithológiai központ átiratát Hegyfokly Kabos turkevei plébános és meteorológus abbéli indítványa ügyében, hogy a Magas-Tátra valamely csúcsán obszervatórium állítsák fel.

Az indítvány élénk eszmecserét keltett. Az elnök ismertette Konkoly Miklós választmányi tagnak ajánlatát, melyet a felállítandó obszervatórium érdekében a Magyar Tud. Akadémia utolsó ülésén az obszervatóriumnak a kellő műszerekkel ellátása és évi 300 frt, esetleg több állami szubvenzióval való segítése ügyében tett, s jelenti, hogy az Akadémia III. osztálya is 400 frtnyi költséget előirányzott e czélra az 1896. évre.

A vita folyamán Konkoly Miklós kifejti tervét az obszervatórium felszerelésére nézve, hogy abból elsőrendű ilyenmő intézet kerüljön ki, s azt hiszi, hogy a turista-egyesületeket is közreműködésre lehetne bírni; Fröhlich Izidor tudományos szempontból partolja az indítványt; Herman Ottó szeretné az intézet fennállítását biztosítani s ajánlja Szepesmegye közönségének s a tátravidéki fürdőknél is az ügybe való bevonását; Schmidt Sándornak a meglevő megfigyelő állomások vonatkozó aggodalmát Konkoly Miklós eloszlatván, az elnök összefoglalja az eszmecsere eredményét. Mire a választmány felhatalmazza az elnökséget, lépjen érintkezésbe a felállítandó obszervatórium ügyében az erre illetékes körökkel, ú. m. Szepesmegye közönségével, a Kárpát-egyesülettel és a Magyar turista-egyesülettel és körlevelében kérje ki az obszervatórium felállítására vonatkozó véleményöket. A beérkező válaszok alapján való indítványtételre pedig Konkoly Miklós elnöklete alatt Bartoniek Géza, Fröhlich Izidor, Hegyfokly Kabos, Heller Ágost, Herman Ottó és Wartha Vincze urakból álló bizottságot küld ki.

A titkár előterjeszti a zoológiai és a botanikai szakosztály jegyzőkönyvét. A botanikai szakosztály elhatározta, hogy Czákó Kálmán elhúnytá alkalmából jegyzőkönyvileg fejezi ki részvétét; továbbá második alelnöknek Staub Móricz-ot választotta meg. — Tudomásul vétetik.

Lengyel István pénztárnok jelenti, hogy Thanhoffer Lajos egyet. tanár 100 forintos alapítványát 200 frtra emelvén, a pártoló tagok, és Zimányi Károly tanár Budapestben 100 frttal az alapító tagok sorába lépett. — Örvendetes tudomásul szolgál.

Jelenti, hogy Serly Károly vallaji plébános, 1871 óta tag, végrendeletében 25 forintot hagyott a Társulatnak. — Örvendetes tudomásul szolgál.

Bemutatja a földhitelintézet átiratát 803 frt 84 krnyi lejárt értékről. — Tudomásul van.

Jelenti, hogy Klug Nándor egyet. tanár sorozatos előadásait 1896 januárius 24-ikén fogja megkezdeni. — Örvendetes tudomásul vétetik.

A jegyző felolvassa a mult választmányi ülés óta a könyvtárba beérkezett ajándékokat. Szerzők ajándékai: Dr. Tuszka Ödön, Klinikai szülészeti műtétek; A vizkezelés a nőgyógyászatban és szülészetben; A német orvosok VI. congressusa; Ueber ektopische Schwangerschaft; Zur Frage der Frühdiagnose der ektopischen Schwangerschaft. Léderey Ábrahám, Nehány pedagógiai előitélet. Pesti Alfréd, Magyarországi orvosainak évkönyve és különleges czímtára. Sötér Kálmán, A méh és világa I. köt. — További ajándékok: Lendl Adolf-tól Az orang-utang és a vadmacska fotografiája; — Ung. od. dac. Simplicissimus; Zsigmondy, Die Gefahre der Alpen; Passarge, drei Sommer in Norwegen. — Dr. Szenger Ede ajándékai. — Madarász Gyulától Zeitschrift für die Gesamte Ornithologie 1884, 1885 és 1886. évi folyamai. — Mágócsy-Dietz Sándor ajándékai: Agricultural Investigations at Rothamsted, England. — Köszönettel vétetnek.

A jegyző mélyen elszomorodva jelenti, hogy az utolsó választmányi ülés óta 10 tag elhunytáról értesült. Elhunyt: Balogh Gyula hajózási felügyelő, Budapest; Béry Lajos törvényzéki irnok, Szombathelyen; Dr. Czákó Kálmán állatorvosi akad. tanár, Budapest, 1868 óta rendes tag, a Közlönynek munkatársa, a ki a Kirándulók zsebkönyvében az »Utmutatási növénytani gyűjtésekre« című dolgozatot írta; Jeremiás Bogdán tisztartó,

Beodrán; Kuthy István kir. ügyész, Bihar-Diószegen; Liszka László gyógyszerész Tenkén; Schröder Károly ig. tanár, Körömczön; Serly Károly plébános, Vállaljon; Solcz Miksa erdőmester, Selmecezen és Vanke Sándor primási gazdatiszt, Esztergomban. — Szomorú tudomásul vétetik.

Kiléptek 10-en. — Tudomásul van.

A jegyző felolvassa az új tagokul ajánlottakat: Baghy Zsigmond birtokos Csongrád, (ajánló: Junga B.); Barna János r. k. s. lelkész Tiba, (Benkő J.); Bernáth Ottó hirlapíró Budapest, (Scheer Gy.); Dr. Bikádi Antal ügyvéd Orosháza, (Bencsik J.); Dr. Biringer Mór orvos Kőszeg, (Steierlen G.); Bóvik Károly gyógyszerész Budapest, (Lamberg K.); Brossman Adolf mérnök Budapest, (Harsányi D.); Fircsa Kornélia áll. felső leányisk. tanítónő Trencsén, (Bartonek G.); Funk József gyógyszerész Budapest, (Mezey E.); Dr. Greutter Antal orvos Budapest, (Szilágyi Gy.); Kellauer Gábor gyógyszerész Kaposvár, (Pap Gy.); Kolener Béla magánzó Losonc, (Lengyel I.); Középesy Elemér gazdasági irnok Atyás-Pusztá, (Középesy K.); Dr. Lang Jakab orvos Szilágy-Somlyó, (Wachsmann L.); Loránt Dezső hirlapíró Budapest, (Scheer Gy.); Podhradszky István hercegi gazdatiszt Bozita, (Szalay J.); Pötzelberger Károly ny. m. á. v. felügyelő Kőszeg, (Bartonek G.); Prágay Aurél kasznár Pa.-Liget, (Grünberger A.); Renner Oszkár m. e. hallgató Budapest, (Lengyel I.); Rozsnyay Kálmán gyógyszerész Arad, (Rozsnyay J.); Saághy Ákos okl. gyógyszerész Kölesd, (Perlaky G.); Salgó Ernő hirlapíró Budapest, (Scheer Gy.); Simitska János megyei alszámvevő Zala-Egerszeg, (Hafenscher K.); Sochor József erdőgyakornok Zemplén-Színna, (Csöpey K.); Szalai Simon gazdatiszt Pusztá-Fenyő, (Lengyel I.); Szekula Katalin polg. isk. tanítónő Mohács, (Bartonek G.); Szilvássy László gyógyszerész Budapest, (Winkler L.); Timkó Imre bölc. hallgató Budapest, (Kiss V. M.); Tobisch Ferenc mérnök Budapest, (Harsányi D.); Hérits Tóth Jenő okl. gyógyszerész Budapest, (Winkler L.); Tricska Viktor polg. isk. tanárjelölt Igló, (Doczkalik J.); Uhrin János m. e. hallgató Budapest, (Renner O.); Dr. Vutskits György tanár Keszthely. (Entz G.); Weisz Mihály mérnök Budapest, (Harsányi D.); a kik mind a 34-en megválasztottak. Velök a tagok száma 7780-ra emelkedett, a kik közt 215 alapító tag és 162 hölgy van.

Az **életteni szakosztály** 1895 februárius 26-ikán

1. **Hutyra Ferencz** kutyát mutat be mozgási zavarokkal, jobbra tartó lovardamozgással, a mely egyensúlyát csak nyitott szemmel tartja fenn. A kis agyvelőnek, vagy szarainak megbetegedését veszi fel. **Korányi Sándor** a jobb parietalis karéj megbetegedését tartja valószínűnek.

2. **Rottenbiller Ödön** a scopolamin hidrobromidjának élet- és gyógyszer-tani hatásáról értekezik.

3. **Goldzieher Vilmos** érzéki csalódásról értekezik, a mely előáll, ha ferdén a vízbe merülő rúdon ujjainkat végig húzzuk. A tapintás felől ilyenkor úgy érezzük, mintha a rúd meg volna törve. A tü-nemény magyarázatát illető eszmecserében részt vesz **Csapodi István**.

Márczius 12-ikén

1. **Goldzieher Vilmos** az utóképek kóros persistentiáját tárgyalja a retina pigmentepitheljének és a látóidegnek megbetegedéseiben.

2. **Goldzieher Vilmos** a retinának vértelenségéből származó működési rendellenességeiről szól.

3. **Vas Bernát** és **Preisach Izidor** a keserű anyagok hatását a gyomor működésére vizsgálva, azt találták, hogy

azok a gyomor mozgásait és elvlasztását élenkítik. **Hozzászóltak** **Hirschler Ágost**, **Klug Nándor** és **Bókai Árpád**.

Április 2-ikán

Szili Adolf a szemnek úgynevezett izomérzéséről értekezve, több oldalról világítja meg annak hézagosságát a részletes és általános térfelfogásra való hatását illetőleg. **Hozzászóltak** **Csapodi**, **Goldzieher**, **Klug**, **Hógyes** és **Rákosi**.

Április 30-ikán

1. **Schiller** a loretin gyógyszer-tani hatásáról,

2. **Hrabár** a kálium hypermanganicumról, mint az alkaloidák ellenmérgeről,

3. **Lévy** a szénoxidmérgezésről értekezik. Szerinte a gyomor és a vastagbél felől felszívódó gáz nem mérgező. **Hozzászóltak** **Klug**, **Bókai**, **Thanhoffer**.

4. **Beck Soma** egy burokkal bíró új vízbaktériumot ismertet.

Május 28-ikán

1. **Justus Jakab** szifilisben szenvedőkön végzett vérvizsgálatairól ad számot. **Hozzászóltak** **Klug**, **Terray**, **Thanhoffer**, **Jendrássik**, **Donogány** és **Török**.

2. **Klug Nándor** a Zeiss-féle vetítő készüléket és alkalmazását mutatja be.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.